

۱۵۴۸۲۷۴

گلچین اشعار حماسی شاهنامه فردوسی

داستان فریدون

ابوالقاسم فردوسی

به کوشش: اعظم دوابی

www.ketab.ir

سرشناسه: فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹-۴۱۶ق. عنوان قراردادی: شاهنامه
برگزیده. عنوان و نام پدیدآور: داستان فریدون / تالیف ابوالقاسم فردوسی؛ به
کوشش اعظم دوابی. مشخصات نشر: تهران: ساحل زندگی، ۱۳۹۶. مشخصات
ظاهری: ۶۰ ص. شابک: ۴-۰-۹۸۳۶۸-۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸. وضعیت
فهرستویی: فیبا، فروست: گلچین اشعار حماسی شاهنامه فردوسی: شعر فارسی
قرن ۴. شناسه افزوده: دوابی، اعظم، ۱۳۵۱ گردآورنده. رده‌بندی کنگره:
۱۳۹۶/ش ۱۴/PIR۴۴۹۱. رده‌بندی دی‌ویی: ۸۱/۲۱. شماره
کتابشناسی: ۲۲۰۱۵۱۵

انتشارات ساحل زندگی

تهران: خیابان دانشگاه، کوچه رستمی، پلاک ۶
تلفن: ۶۶۴۹ ۲۲۲۷

گلچین اشعار حماسی شاهنامه فردوسی

داستان فردوسی

ابوالقاسم فردوسی

به کوشش: اعظم دوابی

ناشر: انتشارات ساحل زندگی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

تیراژ: ۵۰۰ جلد

شابک: ۴-۰-۹۸۳۶۸-۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

فهرست

۵	مقدمه
۱۱	آغاز کتاب
۱۱	ستان خرد
۱۲	گفتار اندر آفرینش عالم
۱۳	گفتار اندر فرینش مردم
۱۴	داستان فریدون و افرینش خاک
۱۶	بند کردن فریدون و افرینش آسمان را
۱۹	فریدون
۲۱	فرستادن فریدون جندل را به یمن
۲۴	پاسخ دادن شاه یمن جندل را
۲۵	رفتن پسران فریدون نزد شاه یمن
۲۷	بخش کردن فریدون جهان را بر پسران
۲۷	رشک بردن سلم بر ایرج
۲۹	پیغام سلم و تور به نزدیک فریدون
۳۰	پاسخ دادن فریدون پسران را
۳۱	رفتن ایرج نزد برادران
۳۱	کشته شدن ایرج به دست برادران
۳۷	آگاهی یافتن فریدون از کشته شدن ایرج
۳۹	گفتار اندر زادن دختر ایرج
۴۱	آگاه شدن سلم و تور از منوچهر
۴۲	پیغام فرستادن پسران نزد فریدون

- ۴۳ پاسخ دادن فریدون پسران را
- ۴۶ فرستادن فریدون منوچهر را به جنگ تور و سَلْم
- ۴۸ تاخت کردن منوچهر بر سپاه تور
- ۵۰ کشته شدن تور بر دست منوچهر
- ۵۱ فتح‌نامه‌ی منوچهر نزد فریدون
- ۵۲ گرفتن قازن دژ آلانان را
- ۵۴ می‌ریختن سَلْم و کشته شدن او به دست منوچهر
- ۵۵ فرستاد سِر سَلْم را به نزد فریدون
- ۵۷ منوچهر
- ۵۹ گفتار اندر دادن

مقدمه

بوالقاسم فردوسی از لحاظ زنده کردن تاریخ و داستان ملی و از جهت نفس نازده دمیدن به زبان فارسی بی شبهه بزرگترین شاعر ایران زمین است. و دیگر سران زبان و گویندگان ما در این هنر به پایه او نمی‌رسند استادی به بزرگی تاریخ در پیچه‌ای به جهان ادبیاتمان گشود هم او بود که پارسی را زنده کرد و با شیوایی سخن، ادبیات را ماندگار کرد. تا آنجا که آوازه‌اش تا کرانه‌ها پیچید. فرسنگی از ستارگان درخشان آسمان ادب فارسی و از مفاخر نام آور ملت ایران است و به سبب همین عظمت مقام و مرتبت، زندگی او مانند سایر بزرگان درجه اول ایرانی با افسانه‌ها و روایات مختلف آمیخته شده در پیغامی بدین بزرگی و مقام، شرح حال و تاریخ زندگیش ناقص و مجهول است و آنچه بر ما معلوم است اندکی از بسیار است. تولد او در سال ۳۲۹ در تریه بازا، ناحیه طبران طوس بوده یعنی همان جا که امروزه آرامگاه او است. فردوسی مردی وطن پرست و در میهن پرستی استوار بود. این مطلب را می‌توان در جای جای شاهنامه و خصوصاً از شور و عشق فردوسی که در سرایش ایران و نژاد ایرانی است و به خوبی آشکار است یافت بطوریکه سی و پنج سال برای سرودن شاهنامه رنج می‌برد و تمام دارایی خود را از دست می‌دهد و در پایان عمر تهیدست می‌شود چرا که عشق به ایران و ایرانی تا آنجا در وجودش رسوخ کرده بود که بر آن شد تاریخ میهن خود و افتخارات گذشته آنرا که در خطر نیستی و فراموشی می‌دید احیا کند و بتواند از

بلاغت و فصاحت معجزه آسا و شیوایی سخن خود بهره مند شود و آن را از زوال و فراموشی برهانند. و باید گفت که در این راه خدایی کرد. تا آنجا که حتی در مرگ پسرش از ادامه کار باز نایستاد تا شاهنامه را همانگونه که از نامش بر می آید جاودان نماید، برای ایرانی که می خواست جاودان بماند. زبان از گفتن هر آنچه در این ۳۵ سال بر او گذشته قاصراست باشد که باسش «بداریم این دردانه تاریخ را». فردوسی از تاریخ نیاکان خود و از داستانها و افسانه ها و تاریخ ایران اطلاع و یا به داشتن آنها شوق و علاقه داشت و تربیت خانوادگی وی را بر این داشت که بدون مشوق و محرک، خوب به این کار عظیم دست زند. در حالیکه تذکره نویسان در شرح حال فردوسی نوشته اند: که او به تشویق سلطان محمود به نظم شاهنامه پرداخته است. این اشتباه آن است که نام محمود در نسخ موجود شاهنامه، که رومی، نسخه اول شاهنامه که مختصر بود به منظوم ساختن متن شاهنامه ابومنصوری، رومی آغاز شده بود، که ۱۹ سال از عمر دولت سامانی باقی بود و اگر فردوسی مدیم منظومه خود را به پادشاهی لازم می شمرد ناگزیر به درگاه آل سامان که خریدار اینگونه آثار بود، روی می نمود و به هر حال نمی توانست در این تاریخ به درگاه سلطانی که هنوز روی کار نیامده بود بشتابد. محمود، ترک زار غزری نه تنها در شاهنامه استاد طوس تأثیری نداشت، بلکه تنها کار او قتل گوینده آن به گناه دوست داشتن نژاد ایرانی و اعتقاد به تشیع بوده است و پس:

نظم داستانهای حماسی:

فردوسی ظاهراً در اوان قتل دقیقی حدود «۳۶۹ - ۳۷۶» به نظم داستانهایی مشغول بوده و بعضی از داستانها که منفردند «بیژن و گرازان»، را باید در رأس همه قرار داد. داستان بیژن و گرازان یا رزم بیژن و گرازان و